O‘qituvchining ilg‘or pedagogik tajribalarini to‘plash va amaliyotda qo‘llash

Olimova Robiya Axrorjon qizi
Umarova Mohlaroyim Abdug'ani qizi

Turdiyeva Shohidaxon Anvarjon qizi.

Andijon davlat pedagogika instuti 2-bosqich talabasi Pedagogika fakulteti kafedrasi katta o’qituvchisi

Annotatsiya. Bugungi kunda ta’lim tizimida zamonaviy pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlardan samarali foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ta’lim sifati ko‘p jihatdan o‘qituvchining kasbiy mahorati, bilim darajasi va ilg‘or pedagogik tajribalariga bog‘liqdir. Shu sababli pedagoglarning ilg‘or tajribalarini o‘rganish, to‘plash va amaliyotga tatbiq etish zamonaviy pedagogikaning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Kalit so’zlar : zamonaviy pedagogika, Ta’lim sifati,ilg’or pedagogika , tajriba, bilim, o’qituvchi ro’li

COLLECTION AND APPLICATION OF ADVANCED PEDAGOGICAL EXPERIENCES OF TEACHERS IN PRACTICE

Abstract: Today, the effective use of modern pedagogical technologies and innovative methods is of great importance in the education system. The quality of education largely depends on the professional skills, level of knowledge and advanced pedagogical experience of the teacher. Therefore, the study, collection and application of advanced pedagogical experience of teachers in practice is one of the urgent tasks of modern pedagogy.

Key words: modern pedagogy, Quality of education, advanced pedagogy, experience, knowledge, role of the teacher

Kirish: Bugungi kunda ta’lim tizimida pedagogning kasbiy mahorati muhim ahamiyat kasb etadi. O‘qituvchining bilim darajasi bilan bir qatorda uning nutqi, muomala madaniyati va o‘z fikrini aniq yetkaza olishi ham ta’lim samaradorligiga katta ta’sir ko‘rsatadi. Ilg‘or pedagogik tajriba – bu o‘qituvchining uzoq yillik faoliyati davomida samarali natija bergan metod, usul va yondashuvlar majmuasidir. Bunday tajribalar ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishga, o‘quvchilarning bilim darajasini rivojlantirishga va ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirishga xizmat qiladi. Ilg‘or tajriba o‘qituvchining ijodkorligi, izlanishi va yangilikka intilishi natijasida shakllanadi. Zamonaviy ta’lim tizimida ilg‘or pedagogik tajribalarni o‘rganish va ommalashtirishga katta e’tibor qaratilmoqda. Chunki har bir pedagogning samarali ish uslubi boshqa o‘qituvchilar uchun ham namuna bo‘lishi mumkin. Tajriba almashish orqali pedagoglar yangi metodlarni o‘rganadi, dars jarayonini qiziqarli tashkil etish usullarini egallaydi va o‘z kasbiy mahoratini oshiradi.

Asosiy qism: Ilg‘or pedagogik tajribalarni to‘plashda turli usullardan foydalaniladi. Jumladan, ochiq darslarni kuzatish, seminar va treninglarda qatnashish, metodik birlashmalar faoliyatida ishtirok etish hamda ilmiy-amaliy konferensiyalar muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, internet resurslari va elektron platformalar orqali ham ilg‘or tajribalarni o‘rganish imkoniyati kengaymoqda. Hozirgi davrda pedagoglar onlayn vebinarlar, masofaviy kurslar va elektron metodik qo‘llanmalar orqali o‘z bilim va tajribalarini boyitib bormoqda. Ilg‘or pedagogik tajribalarni amaliyotga joriy etish ta’lim samaradorligini oshiradi. Masalan, interfaol metodlardan foydalanish o‘quvchilarning darsdagi faolligini kuchaytiradi. “Aqliy hujum”, “Debat”, “Klaster”, “Rol o‘ynash” kabi metodlar orqali o‘quvchilar mustaqil fikrlashga, erkin munozara olib borishga va jamoada ishlashga o‘rganadi. Bu metodlar o‘quvchilarning bilimlarni chuqurroq o‘zlashtirishiga yordam beradi. Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ham ilg‘or pedagogik tajribalarning muhim yo‘nalishlaridan biridir. Elektron darsliklar, video darslar, virtual laboratoriyalar va onlayn platformalar orqali ta’lim jarayoni yanada qiziqarli va samarali tashkil etiladi. Masalan, geografiya fanida interfaol xaritalar va virtual sayohatlar orqali o‘quvchilar mavzuni amaliy jihatdan yaxshi tushunadi. Bu esa ta’lim sifatining oshishiga xizmat qiladi. Ilg‘or pedagogik tajribalarni qo‘llash o‘qituvchining kasbiy mahoratini ham rivojlantiradi. Pedagog yangi metodlarni o‘rganadi, o‘z ustida ishlaydi va ta’lim jarayoniga yangicha yondashishni o‘zlashtiradi. Zamonaviy o‘qituvchi faqat bilim beruvchi emas, balki yo‘naltiruvchi, tashkilotchi va motivator sifatida faoliyat yuritishi kerak. Shu sababli pedagog doimo yangilikka intilishi va o‘z bilimini boyitib borishi zarur. Biroq ilg‘or pedagogik tajribalarni amaliyotga joriy etishda ayrim muammolar ham uchraydi. Jumladan, texnik vositalarning yetishmasligi, ayrim pedagoglarning zamonaviy metodlarni yetarli darajada bilmasligi va vaqtning cheklanganligi ta’lim jarayoniga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shuningdek, ba’zi hududlarda internet sifati pastligi ham innovatsion texnologiyalardan foydalanishni qiyinlashtiradi. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun pedagoglarning malakasini oshirish kurslarini keng tashkil etish, ta’lim muassasalarini zamonaviy texnik vositalar bilan jihozlash va metodik yordamni kuchaytirish zarur. Shuningdek, o‘qituvchilar o‘rtasida tajriba almashish tizimini rivojlantirish ham muhim ahamiyatga ega.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, o‘qituvchining ilg‘or pedagogik tajribalarini to‘plash va amaliyotda qo‘llash ta’lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Zamonaviy metod va texnologiyalar o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini kuchaytiradi, ularning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi va dars samaradorligini ta’minlaydi. Shu sababli har bir pedagog o‘z ustida muntazam ishlashi, ilg‘or tajribalarni o‘rganishi va ularni amaliyotga tatbiq etishga intilishi zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Soliyev A.S. Maxsus pedagogika. — Toshkent: O‘zMU nashriyoti, 2018.
2. Abdullayeva B.S., Ro‘ziyev Y.Z. Pedagogika asoslari. — Toshkent: Fan, 2020.
3. “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun, O‘zbekiston Respublikasi, 2020.
4. Inklyuziv ta’lim konsepsiyasi (2020–2025 yillar).
5. Defektologiya va logopediya bo‘yicha ilmiy qo‘llanmalar, Toshkent, 2019.